

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
چهارشنبه اول مرداد ۱۴۰۴ - ۲۷ محرم ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۳۵۹ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

مأموریت جدید صندوق توسعه

ایران عزیزمان به عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر نفت و گاز جهان، در دهه‌های اخیر با تناقضی بنیادین مواجه شده است، ثروت عظیم زیرزمینی در مقابل ناتوانی ساختاری در بهره‌برداری بهینه از آن! صندوق توسعه ملی؛ نهادی که برای حفظ و ارتقای سرمایه‌بین‌نسلی تأسیس شده، سال‌ها در حاشیه مانده است، دارنده منابع ارزی قابل توجه اما محدود در اختیار. این معادله اما به تازگی دستخوش یک دگرگونی عمیق شده است. با اذن آینده‌نگرانه و البته مشروط راهبر حکیم انقلاب برای ورود صندوق توسعه ملی به سرمایه‌گذاری در بخش انرژی، عملاً زمینه فعالیت این صندوق به عنوان بازیگری تازه‌منفس و قدرتمند در حوزه نفت، گاز و برق مه‌جز شده است، نهادی که بر خلاف ساختارهای دولتی کند و پر مناقشه، در صورت آلوده نشدن به «تعارض منافع» می‌تواند با سرعت، دقت و نگاه اقتصادی وارد میدان توسعه و آغازگر تغییر نگرشی راهبردی در مواجهه با ثروت ملی شود. از این پس، صندوق نه تنها باید نگاهبان منابع بین‌نسلی باشد، بلکه باید نقش آفرینی مستقیمی در تولید، توسعه و خلق ارزش افزوده از انرژی ایفا کند، آن هم در زمانی که رقابت منطقه‌ای در میدان مشترک به نقطه حساسی رسیده است.

ماجرای آنجا آغاز شد که در جریان تدوین لایحه برنامه هفتم توسعه، مجلس شورای اسلامی با هدف چرخش در رویکرد صندوق و فعال کردن منابع ارزی آن، بندی را به لایحه افزود که به موجب آن، صندوق می‌توانست در میدان مشترک نفت و گاز سرمایه‌گذاری مستقیم انجام دهد و همچنین دولت بخشی از بهی‌های خود به صندوق را در قالب واگذاری سهام میدان‌نفت و گاز پرداخت کند. این بند یک نقطه تحول آفرین در نحوه مواجهه با ثروت نفتی کشور بود. در صورت تصویب، انحصار تاریخی شرکت ملی نفت ایران در توسعه میدان‌ن شکسته می‌شد و پیمانکاران داخلی و خارجی می‌توانستند از طریق قراردادهای جذاب و شفاف با صندوق توسعه ملی، در توسعه میدان مشترک با رقبای منطقه‌ای شریک شوند، اما این بند در شورای نگهبان با ایراد مغایرت با سیاست‌های کلی نظام مواجه شد. در نهایت با اصرار مجلس، موضوع به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت، اما پس از چندین جلسه کارشناسی و بحث‌های تخصصی، مجمع تصمیم به مسکوت گذاشتن آن گرفت، بنابراین راه ورود صندوق به سرمایه‌گذاری مستقیم در نفت و گاز در مسیر قانونگذاری رسمی بسته شد.

در چنین شرایطی، صدور اجازه مستقیم از سوی مقام معظم رهبری برای سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در حوزه انرژی، یک تصمیم استثنایی است، تصمیمی که هم از لحاظ حقوقی مسیر جدیدی را می‌گشاید، هم از منظر اقتصادی ظرفیت‌های پنهان صندوق را آزاد می‌کند. بر این اساس، صندوق توسعه ملی اجازه می‌یابد در طرح‌های حوزه نفت، گاز و برق سرمایه‌گذاری مستقیم انجام دهد، نه در قالب تسهیلات، بلکه با حضور به‌عنوان یک شریک اقتصادی مشروط به بازگشت اصل سرمایه و سود آن، البته این مجوز با چهار قید مهم همراه است: طرح باید توجیه اقتصادی داشته باشد، منابع و سود باید به صندوق بازگردد، صندوق نباید وارد بنگاه‌داری شود و کلیات هر طرح باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

معنای این تغییر رویکرد در عمل بسیار عمیق‌تر از یک اصطلاح حقوقی است. ورود صندوق توسعه ملی به سرمایه‌گذاری در میدان مشترک نفت و گاز، به معنای پیدایش یک بازیگر جدید در توسعه منابع هیدروکربوری کشورمان است. بازیگری که برخلاف ساختار کند و انحصاری شرکت ملی نفت، می‌تواند با انعطاف مالی بالا، منابع عظیم ارزی و روابط قراردادی متنوع، پیمانکاران بزرگ بین‌المللی و داخلی را به میدان بیاورد.

اکنون که برخی کشورهای همسایه در حال برداشت گسترده از میدان مشترک هستند، ایران ما هم نیازمند سرمایه‌گذاری سریع، هدفمند و بازده‌محور در این میدان‌ن است. با ورود صندوق به عرصه سرمایه‌گذاری، این امکان ایجاد می‌شود که کشورمان نیز سهم بیشتری از منابع مشترک را برداشت کند، بازارهای جدید نفت و گاز تعریف و جایگاه منطقه‌ای کشور تقویت شود.

مزیت دیگر این رویکرد، شکسته شدن انحصار در مدیریت و توسعه میدان‌ن نفت و گاز است. برای سال‌ها، همه اختیارات و ابزارها در اختیار وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه‌اش بود. [بقیه در صفحه ۴

دیروز پیامی از رئیس‌جمهور در مجازی به بحث و نقد و تمجید و اعتراض رسید. دکتر پزشکیان نوشته بود: «در نشست امروز با اعضای جبهه اصلاحات ضمن شنیدن نظرات دوستان، به لزوم پرهیز از طرح مسائل تفرقه‌برانگیز تأکید کردم.» می‌توان حدس زد که اصلاح‌طلبان از او خواسته‌های سنتی خود را مطالبه کرده‌اند و حتی او را زیر فشار گذاشته‌اند. آزادی زندانیان امنیتی (به گفته آنان سیاسی)، بازگشت برخی استادان بازنشسته به دانشگاه، تغییرات ماهیتی در برخی رویکردها یا شبیه این. یکی دو مورد این حدسیات از بازتاب سخنان رئیس‌جمهور در جلسه اصلاح‌طلبان مشخص است. اصلاح‌طلبان طیفی از درخواست‌ها را همیشه مطرح کرده‌اند که برخی کاملاً شخصی یا مربوط به دسته و حزب سیاسی خودشان است، مثل آزادی فلان زندانی یا بازگشت فلان استاد به دانشگاه. و برخی در خواست‌های آنان بسیار کلی و هویتی است مانند رفراندوم در فلان موضوع یا

رئیس‌جمهور به اصلاح‌طلبان: تفرقه افکنی نکنید

پیام کوتاه دکتر پزشکیان پس از جلسه با احزاب اصلاح‌طلب واکنش‌های زیادی را برانگیخت و بیشتر از همه از طرف خود اصلاح‌طلبان

تغییرات قانون اساسی و در مواردی هم مصداق‌هایی دارند که نشان می‌دهد چه چیزهایی را مطالبه می‌کنند: حجاب و اینترنت! حتی واکنش برخی اصلاح‌طلبان به پزشکیان که نوشتند «بعد از یک سال هنوز نتوانستی به وعده رفع فیلتر ینگ عمل کنی و حالا سخن از زمان بر بودن اصلاحات می‌گویی» یا واکنش محمدعلی ابطی‌ی به جلسه پزشکیان و مطالبه همین اینترنت به‌عنوان اصلی‌ترین مطالبه مردم نشان می‌دهد خواسته‌های آنان در این جلسه چه چیزهایی می‌تواند بوده باشد. هر چه بوده احساس رئیس‌جمهور این است که طرح چنین سخنانی فعلاً تفرقه‌افکنانه است. شاید اگر پزشکیان می‌خواست با آنان صریح‌تر و اصولی‌تر حرف بزند، به آنان می‌گفت: کاسبان جنگ و انسجام ملی!

۲

دریاچه ارومیه قربانی مدیریت جزیره‌ای!

● مهسا گوبندی | خبرنگار گروه اجتماعی

دولت‌ها در ادوار مختلف، یکی پس از دیگری، وعده احیای پایدار دریاچه ارومیه را دادند، اما در عمل، اتفاق دیگری رخ داد. یک‌بار طوفان‌های نمک تهدیدی برای سلامت مردم شدند، بار دیگر در تأمین آب شرب شهرها چالش به وجود آمد و دست آخر نیز، خشکسالی‌هایی رخ داد که گویا همه این اتفاقات قرار نیست پایانی داشته‌باشند. حال به دلیل فاصله میان آنچه وعده مسئولان بوده و آنچه ساکنان آذربایجان و رهگذران مشاهده می‌کنند، سؤالات مهمی ایجاد می‌شود؛ اینکه چرا دریاچه از مرکز توجه ملی به حاشیه رانده شد؟ و آیا این دریاچه، قربانی تغییرات اقلیمی شده یا حاصل سال‌ها مدیریت سردرگم و ناهماهنگ است؟

۹

رسانه‌های باکو محور تبلیغات ضد ایرانی شده‌اند

دکتر رامین فرهودی در گفت‌وگو با «جوان»: رسانه‌های وابسته به دولت باکو پس از دریافت اعتراض مقامات ایرانی درباره همکاری با رژیم صهیونیستی به طرفداری از این رژیم کودک‌کش و بی‌قید پرداختند و با تاختن به دستاوردهای نظامی جمهوری اسلامی، توهین به رهبری و تحقیر هویت ایرانی به عنوان بخشی از سربازان اسرائیل، محور رسانه‌ای رژیم در آذربایجان را علیه ایران شکل داده و شدیدترین لجن پراکنی‌ها را در پیش گرفتند

۱۲

«همینه که هست»! تازه‌ترین نوآوری فروش خودروسازان

● سعیده زمایی | خبرنگار گروه اقتصادی

رسم عجیب خودروسازان داخلی که به جای خودروی ثبت‌نامی خودروی دیگری را تحویل بگیرند تمامی ندارد. البته در سایه واردات قطره چکانی و انحصاری که برای آنها ایجاد شده، اگر غیر این رویه بود جای تعجب داشت. بهانه‌ها هر سال بنا به شرایط تغییر می‌کند. یک روز مشکل قطعی برق و روزی دیگر نبود قطعه این سؤال را ایجاد می‌کند که اگر در زمان ثبت‌نام واخذ پول، مشکلات احتمالی تولید لحاظ نشده و قرار به بهانه جویی، بدعه‌دی و بی‌برنامگی باشد، چرا دیگر ذوق خریداران را کور می‌کنید. به بکار یک مدل تولید و همه‌شهر را از آن پر کنید!

۲

رسانه‌های ایران

عفو بین‌الملل: حمله اسرائیل به زندان اوین جنایت جنگی بود

سازمان عفو بین‌الملل روز سه‌شنبه در گزارشی با ارائه شواهدی درباره هدف قرار گرفتن «عامدانه» زندان اوین در ۲۳ ژوئن (۲ تیر) در تهران، این حمله را «تقصی جدی قوانین بین‌المللی حقوق بشر» دانست و تأکید کرد که باید درباره این حمله به اوین انجام داده که منجر به جان باختن یا

به عمل باید. در این گزارش که در وبگاه عفو بین‌الملل منتشر شده، مطرح شد: تصاویر ویدئویی راستی‌آزمایی‌شده، تصاویر ماهواره‌ای و گفت‌وگوها با شاهدان عینی، خانواده‌های زندانیان و مدافعان حقوق بشر نشان می‌دهد که از تنش اسرائیل چند حمله هوایی به زندان اوین انجام داده که منجر به جان باختن یا

سازمان عفو بین‌الملل روز سه‌شنبه در گزارشی با ارائه شواهدی درباره هدف قرار گرفتن «عامدانه» زندان اوین در ۲۳ ژوئن (۲ تیر) در تهران، این حمله را «تقصی جدی قوانین بین‌المللی حقوق بشر» دانست و تأکید کرد که باید درباره این حمله به اوین انجام داده که منجر به جان باختن یا

حمایت بسیج از تولید آثار دفاع مقدس ۱۲روزه

سردار قریشی، جانشین سازمان بسیج در حاشیه مراسم ویژه برنامه ملی «تاپا، داید، ایران»: آن چیزی که شاهد آن بودیم و آمار و ارقام کاملاً آن را نشان می‌دهد، این بود که فضای مجازی و فرهنگی کشور و هنرمندان عزیز ما مثل یک زنده نظامی که پای موشک بودند، پای دفاع از ایران ایستادند و به اعتقاد بنده در بخش‌های مختلف هنرمندان نقش ویژه‌ای را در دفاع از ایران عزیز داشتند. حتماً ما در

حوزه میدانی، یعنی فیزیکی، در شهرک سینمایی و همچنین در حوزه دیجیتال و نرم‌افزاری، از ابزارها و امکانات استقمال می‌کنیم و به هنرمندان عزیز کمک خواهیم کرد. اتفاقاً توصیه می‌کنیم با توجه به وجود عناوین و سوره‌های بسیار خوب در عرصه فیلمسازی و سایر بخش‌های هنری وارد این حوزه شوند. ما نیز با محوریت روایت فتح، آماده خدمت به عزیزان مسئول در این زمینه هستیم | صفحه ۶

۶

یادداشت سیاسی

آسیای مرکزی عرصه نفوذ پنهان ماشاو

در آذربایجان، رژیم اشغالگر با پروژه‌های کشاورزی آغاز کرد، اما خیلی زود به بزرگ‌ترین تأمین‌کننده تسلیحاتی آن کشور تبدیل شد و نهایتاً با ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی در نزدیکی مرز ایران، تهدیدی ملموس علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایجاد کرد. آسیای مرکزی در حال طی همان مسیر است: شروع با همکاری‌های نرم، تثبیت زیرساخت‌های استراتژیک، و نهایتاً شکل‌گیری شبکه‌های اطلاعاتی متصل به تل‌آویو | صفحه ۲

۲

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

۶

یادداشت فرهنگی

میثم رضاعلی

۶